

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/182/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612201698
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4612201698.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti odporcovi: H. Y. Z., bytom K. G., I. 460, za účasti vedľajšieho účastníka: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, zastúpená konateľom a advokátom JUDr. Rudolfom Priečinským, o zaplatenie sumy 3.157,07 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/204/2012-134 zo dňa 18.12.2012 v spojení s opravným uznesením č. k. 5C/204/2012-164 zo dňa 26. marca 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu Spotrebiteľskému združeniu OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpenému HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, v ktorého mene koná konateľ a advokát JUDr. Rudolf Priečinský, sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

Navrhovateľovi sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu Spotrebiteľskému združeniu OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpenému HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, v ktorého mene koná konateľ a advokát JUDr. Rudolf Priečinský, náhradu trov prvostupňového konania v sume 333,02 Eur a odvolacieho konania v sume 81,85 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka a to do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 17.02.2012 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 3.157,07 Eur s príslušenstvom. Okresný súd Topoľčany vo veci vydal platobný rozkaz pod č.k. 5Ro/49/2012-24 zo dňa 29.02.2012, proti ktorému podal vedľajší účastník na strane odporcu odpor. Následne navrhovateľ dňa 13.08.2012 zobral návrh späť a žiadal konanie zastaviť. Súd prvého stupňa uznesením č. k. 5C/204/2012-80 zo dňa 21.08.2012 konanie zastavil, navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok v sume 182,37 Eur, odporcovi nepriznal náhradu trov konania a navrhovateľa zaviazal povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 333,02 Eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ v časti náhrady trov konania týkajúcej sa uloženia povinnosti navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania a Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8Co/292/2012-124 zo dňa 31.10.2012 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v napadnutej časti náhrady trov konania týkajúcej sa uloženia povinnosti navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania s tým, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s §169 ods.1OSP a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá OSP dôvodiac tým, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vo výške 333,02 Eur vrátane 20% DPH (277,52 Eur + 20% DPH) za 2 úkony právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb./prevzatie a príprava zastúpenia, odpor proti platobnému rozkazu á 131,13 Eur a 2 x režijný paušál á 7,63 Eur/. Zároveň priznal vedľajšiemu účastníkovi podľa § 142 ods. 1 OSP, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania v sume 81,85 Eur spolu s 20% DPH vrátane režijného paušálu, a to za 1 úkon právnej služby - za vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 17.09.2012 podľa §14 ods.3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Ďalej konštatoval, že vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením, ktorým zároveň vzniesol námietku premlčania obsahujúcu právnu argumentáciu, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie návrhu na začatie konania. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany odporcu, v danej veci teda nie je dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, keď vedľajší účastník v konaní vystupoval na podporu odporcu, proti ktorému podal navrhovateľ návrh a proti odporcovi vďaka vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka bol navrhovateľom vzatý návrh späť v celom rozsahu. Navrhovateľ teda späťvzatím návrhu na začatie konania zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy konania z titulu právneho zastúpenia advokátskou kanceláriou. V konaní na strane odporcu vystupoval vedľajší účastník, ktorý podľa § 93 ods. 4 OSP má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník a vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právnym zástupcom. Vedľajší účastník má právo dať sa právne zastúpiť, opačný výklad by bol v rozpore so zákonom a tiež predpismi EU. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom deklaruje aj Rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010 vo veci C/279/09. Mal za to, že pre aplikáciu ustanovenia § 150 OSP sa vyžaduje, aby išlo o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí zdôvodnený. O procesnej disciplinovanosti vedľajšieho účastníka niet pochýb, keď vedľajší účastník si uplatnil v konaní len dva úkony právnej služby, prihliadať na majetkové, sociálne a osobné pomery navrhovateľa v danej veci nie je dôvodné.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi neprizná náhradu trov konania. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Podľa jeho názoru vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie MV SR samotné združenie má vo svojich radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 Zák. č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v oboch prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ďalej uviedol, že z vlastných skúseností má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Namietal, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 OSP. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ani ako splnomocnený zástupca odporcov, pričom títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemalo žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/35/2012 ako aj v rozhodnutí sp. zn. 13Co/36/2012. Zdôraznil, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný názor vyslovil

Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Zastal názor, že odmenu za úkony právnej služby poskytované právny zástupcom vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nemožno považovať za účelne vynaložené trovy. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Činnosť vedľajšieho účastníka rozhodne nemožno považovať za tak odborne náročnú, že by si vyžadovala úplné právnické vzdelanie. Svoj názor oprel aj o početné rozhodnutia krajských súdov SR. Ďalej uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. Podobný právny názor zastal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Ďalej dôvodil, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 27,30 Eur s DPH, ktoré pozostávajú z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 17,93 Eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH za podanie odvolania.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril len vedľajší účastník na strane odporcu. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Konštatoval, že vedľajší účastník do konania vstúpil oznámením, pričom vzniesol námietku premlčania obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie návrhu na začatie konania. Zdôraznil, že bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešný mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých žalobca vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali neprijateľné podmienky. Teda mal za to, že v predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie vedľajšiemu účastníkovi práva na náhradu trov. Uviedol, že vedľajší účastník v konaní vystupoval na podporu odporcu, proti ktorému podal navrhovateľ predmetný návrh. Odporca bol vďaka vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka v celom rozsahu úspešný. Mal za to, že súd o trovách konania správne rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP a to vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník stojaci v konaní na strane odporcu mal vo veci plný úspech. Konštatoval, že dôvodom späťvzatie návrhu na začatie konania navrhovateľom bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. To znamená, že odporca bol v konaní úspešný vďaka úkonu vedľajšieho účastníka. Uviedol, že spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Táto ochrana spotrebiteľských práv sa realizuje prostredníctvom zastupovania spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní, či vstúpením do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Stanovisko navrhovateľa popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval za účelové a zjavne nesprávne. Zdôraznil, že výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, nie je iba absurdný, ale najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, a teda ani plniť základnú úlohu spotrebiteľského združenia stanovenú legislatívou SR a EÚ. Mal za to, že je dôvodné, aby vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Zdôraznil, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom. Na podporu svojich tvrdení poukázal na početné rozhodnutia krajských súdov ako aj na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010, vo veci C - 279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft GmbH proti Spolkovej republike Nemecko. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009 a rozhodnutie sp. zn. 3 MCdo 5/2006 uviedol, že neexistuje dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 OSP. Aplikácia tohto ustanovenia by bola na mieste vtedy, ak by bol v konaní úspešný navrhovateľ a odporca ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové, či sociálne pomery nebol zaviazaný súdom na náhradu trov konania. Konštatoval, že nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi je nanajvyššie spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľa (odporcu) vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane odporcu) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že odporcovia (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s návrhom navrhovateľa, vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny

dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 72,70 Eur s DPH za jeden úkon právnej služby /vyjadrenie/ vrátane režijného paušálu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Všeobecne pre náhradu trov konania v sporovom konaní platí zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala.

Odvolací súd konštatuje, že účastníci konania majú právo byť konaní zastúpený advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že vedľajší účastník na strane odporcu dobrovoľne vstúpil do konania, pričom nekontaktoval odporcu a nepoznal ani predmet konania. Vedľajší účastník ako i v iných obdobných prípadoch vstúpil do predmetného konania, zároveň vzniesol námietku premlčania a uplatnil si aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, a preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolací súd mal za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní do ktorého vstupuje automaticky vyčísľuje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Odvolací súd v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania (právneho zastúpenia) vedľajšiemu účastníkovi uvádza, že v danom prípade nedošlo k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosti účastníkov garantovaného čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, nakoľko predmetné trovy neboli účelne vynaložené, t. j. nepôsobili v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že vedľajším účastníkom uplatňované trovy konania sú neúčelne a nehospodárne, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie v spojení s opravným uznesením zmenil podľa § 220 OSP tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 1 OSP tak, že úspešnému navrhovateľovi v tomto konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Navyše odvolací súd dodáva, že bol to práve navrhovateľ, ktorý zaviniel, že konanie vo veci sa muselo zastaviť, tým že zobral svoj návrh späť v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania, a preto by priznanie náhrady trov odvolacieho konania navrhovateľovi aj z tohto dôvodu odporovalo dobrým mravom.

Odvolací súd rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.